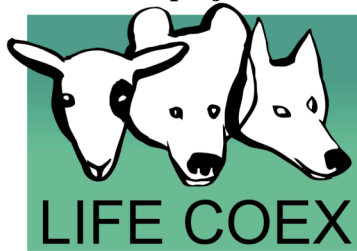

LIFE COEX projekt

Zagreb, 23.11.2005.

- PRIOPĆENJE ZA MEDIJE-

SMEĆE UBIJA MEDVJEDE!!

1) Sve više medvjeda stradava hraneći se otpadom!

Smeđi medvjed je svežder koji nastoji nabaviti hranu na što lakši način i sa što manje truda. Zato ga i privlače ljudski izvori hrane, tj. najčešće smeće. U Hrvatskoj postoji 250 službenih odlagališta otpada od kojih je tek 25 (10%) u skladu sa propisima. Nažalost također postoji još veći broj divljih ilegalnih deponija, a uobičajen je i neprikladan način prikupljanja kućnog otpada (u otvorene kontejnere i kante za otpatke) koji privlači medvjede. Divlja odlagališta zauzimaju velike površine vrijednog zemljišta, velika je opasnost od onečišćenja tla, zraka i voda, opasnost od eksplozija i požara, te su velika prijetnja zdravlju čovjeka i životinja. Svaki ostatak hrane kojeg tretiramo kao otpad: odbačeni ostaci obroka, smeće u raznim košarama i kontejnerima, ili otpad odložen na legalnim ili ilegalnim deponijama, mora biti nepristupačan medvjedu. Na takvim mjestima medvjedi počinju miris čovjeka povezivati sa pozitivnim iskustvom tj. sa lako pristupačnim izvorom hrane. Medvjed se vrlo brzo navikne na ljude. **Zbog gubitka straha od ljudi, medvjedi sve češće prilaze naseljima i time postaju potencijalno opasni za ljude i njihovu imovinu. Takvo ponašanje medvjedi najčešće moraju platiti glavom, pa je stoga izbjegavanje tog nepoželjnog ponašanja važno i za očuvanje populacije medvjeda u Hrvatskoj.**

2) Mjere koje predviđa Strategija gospodarenja otpadom u RH i problem otpada

Strategija propisuje veliki broj kompleksnih mjera i postupaka za izgradnju cjelovitog sustava racionalnog gospodarenja otpadom, kao npr:

- obuhvat stanovništva sakupljanjem otpada povećati od 80% na 100%
- odloženi komunalni otpad smanjiti od 95% na 45%
- broj legalnih odlagališta smanjiti sa 250 na 14-21
- 1-2 centra za gospodarenje opasnim otpadom
- odvojeno prikupljanje od 8% povećati na 25%
- do 2010. g. recikliranje 45% ambalaže, 80% vozila, 50-80% elektroničkog otpada, 60-70% guma vozila.

3) Zaštita medvjeda u Hrvatskoj

Plan gospodarenja smeđim medvjedom u Republici Hrvatskoj nalaže da:

1. Deponije otpada ne bi smjele biti u staništu medvjeda. Ondje gdje je to nemoguće izbjeći, deponija treba biti tako ograđena da joj medvjed ne može prići i da se ne može hraniti na

- smeću. Najučinkovitiji način je ograđivanje deponije električnom ogradom. Ulazna vrata u prostor deponije trebaju biti zatvorena.
2. Ilegalna odlagališta smeća treba očistiti. Kaznenim sankcijama treba kazniti prekršioce.
 3. Kontejneri za prikupljanje otpada prije odvoza na smetlište trebaju biti izvan dohvata životinjama. Osim toga trebaju biti izrađeni od čvrstog metala i uvijek trebaju biti zatvoreni na način da ih medvjed ne može otvoriti. Treba ih redovito prazniti i nikad ne smije biti otpada oko kontejnera.
 4. Kante za otpatke u kućanstvima trebaju biti držane unutar objekta nepristupačnog za medvjeda. Smije ih se postaviti na otvoreno isključivo po danu i to neposredno prije odvoza.
 5. Košare za otpatke u staništu medvjeda trebaju biti izrađene od metala i sa preklopnim poklopcem koji onemogućava medvjedu da dohvati sadržaj. Također ih treba redovito prazniti.
 6. U staništu medvjeda treba zabraniti ostavljanje ostataka hrane, te provoditi edukaciju o tome.

Zavod za biologiju Veterinarskog fakulteta i Uprava za lovstvo Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u sklopu LIFE projekta «*Unaprjeđivanje suživota velikih zvijeri i poljoprivrede u južnoj Europi*» provede akciju naobrazbe stanovništva o opasnosti koju smeće predstavlja za medvjede. U sklopu projekta također će se donirati kontejneri i košare koje onemogućavaju medvjedima da se hrane smećem, te će se električnom ogradom zaštititi odlagalište otpada u Delnicama.

Što možemo učiniti da se problem riješi kao građani?

Omom prilikom želimo pozvati građane, kako stanovnike tako i posjetitelje u prostorima u kojima žive medvjedi da poduzmu sljedeće korake:

- Odustanite od nepotrebne ambalaže (npr. pića iz staklene ambalaže koja se reciklira, vlastite platnene vrećice umjesto plastičnih, itd.)
- Odvojite sav koristan i opasan otpad u odvojene spremnike (staklo, papir, PET, lim, baterije, lijekovi, otpadna ulja).
- Ukoliko grad/općina nema spremnika za reciklažu i kontejnera koje medvjed ne može otvoriti vršite pritisak na lokalne vlasti da ih postavi.
- Skladištite svoje kućno smeće tako da bude nepristupačno medvjedima.
- Molimo vas da ne bacate smeće po prirodi, već na za to predviđenim, zaštićenim deponijima. Radi vaše sigurnosti, i radi zaštite medvjeda.

Svake godine po nekoliko medvjeda u Hrvatskoj mora biti odstrijeljeno, jer su zbog navike hranjenja na smeću izgubili strah od ljudi i ulaze u naselja, te ugrožavaju stanovnike. Još više ih stradava od prometa, i to posebno zato jer ih odbačena hrana privlači uz prometnice (ceste i pruge) gdje budu pregaženi. Pri tome nastaje i šteta na vozilima, kao i pogibelj za vozače.

Potpunim onemogućavanjem pristupa medvjedima smeću osigurat ćemo jedan od bitnih uvjeta za trajni opstanak te vrijedne vrste.

Za više informacija:

1) Prof Dr.sc. **Duro Huber**, voditelj LIFE projekta «*Unaprjeđivanje suživota velikih zvijeri i poljoprivrede u južnoj Europi*» Veterinarski fakultet, Zavod za biologiju, Heinzlova 55, HR-10000 ZAGREB, 01/2390111, huber@vef.hr, mob: 098 256 506, za informacije o medvjedima, velikim zvijerima i projektu

2) Mr.sc. **Jagoda Munić**, voditeljica programa bioraznolikosti i predsjednica, Zelena akcija/FOE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, Tel/faks: 01/4813 096, za@zelena-akcija.hr, mob: 098 1795 690, za informacije o otpadu i adekvatnim rješenjima